

Maaseudun kehittämishankkeet EU:n maaseuturahoituksen kaudella 2023–2027 Hämeessä

Maaseudun kehittämisen rahoitusta voi hakea ELY-keskuksesta ja alueen Leader-ryhmittä. Rahoitusta ohjaavat CAP-strategiasuunnitelma, alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma, paikalliset strategiat sekä EU:n säädökset ja kansallinen lainsäädäntö. Myönnettävät tuet ovat harkinnanvaraisia. Tukien yhteensovittamisen ja hakijoiden ohjaamisen näkökulmasta ELY-keskus ja alueen Leader-ryhmät ovat sopineet työnjaosta: [Leader aluerajaus 2022 strategia \(ely-keskus.fi\)](https://www.ely-keskus.fi/leader/alerajaus2022-strategia)

Seuraavaan taulukkoon on koottu Hämeen ELY-keskuksen ja alueen Leader-ryhmien (Päijät-Häme: Päijänne-Leader ry; Kanta-Häme: Linnaseutu ry, Eteläisen maaseudun osajat EMO ry, LounaPlussa ry) tukivälineet, kuvattu ELY-keskuksen ja Hämeen Leader-ryhmien välinen työnjako sekä hankkeelle myönnettävän julkisen rahoituksen enimmäismäärä ja linjauksia tuettavasta toiminnasta.

Hämeen ELY-keskus

Yhteistyöhankkeet

- Maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseksi ja tilojen nykyaikaistamiseksi.
- Laaturjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi.
- Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.
- Luonnonvarojen kestävään hoitoon.
- Nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi.
- Maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi (sosioekonomisen rakenteen kehittäminen).
- Älykkäiden kylien suunnitelmiin ja ratkaisuihin.
- Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) hankkeisiin.

Työnjako

- Hämeen ELY-keskus rahoittaa lähinnä suuria, useita kuntia, koko maakuntaa tai molempia maakuntia (Kanta- ja Päijät-Häme) kattavia ja alueiden välisiä kehittämishankkeita.
- ELY-keskus rahoittaa maatalouteen suoraan kytkeytyvät kehittämishankkeet sekä EIP-hankkeet.
- Älykkäiden kylien osalta ELY-keskus voi rahoittaa alueellisesti laajempia kokonaisuuksia (esim. strategiahankkeet).

Hämeen Leader-ryhmät

Yhteistyöhankkeet

- Maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi (sosioekonomisen rakenteen kehittäminen).
- Älykkäiden kylien suunnitelmiin ja ratkaisuihin.
- Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.
- Luonnonvarojen kestävään hoitoon.
- Nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi.
- Maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseksi ja tilojen nykyaikaistamiseksi.

Työnjako

- Hämeen maakuntien Leader-ryhmät rahoittavat lähinnä kylä-, kunta- ja seutukohtaisia kehittämishankkeita. Lisäksi Leader-ryhmät rahoittavat myös toimintaryhmien paikallisia strategioita toteutettavia alueiden välisiä ja kansainvälisiä kehittämishankkeita.
- Leader-ryhmät eivät rahoita maatalouden yhteistyöhankkeita muuta kuin poikkeustapauksissa (lisäksi käytössä maatalouden kokeilutuki yritystukena).

Hankkeen julkisen tuen maksimimäärä

- Max. 100 % kun kyseessä on yleishyödyllinen kehittämishanke.
- Max. 80 % kun kyseessä on tiedonhankintahanke (merkittävä tiedon ja osaamisen lisääminen sekä pilottihanke).
- Max. 60 % kun kyse on tuotteiden, palveluiden tai prosessien kokeellisesta kehittämisestä (tuotekehitys, pilottihankkeet, testaukset).
- Max. 75 % kun kyseessä on yritysryhmähanke tai viljelijäryhmähanke.
- Viljelijäryhmähankkeet rahoittaa pääsääntöisesti vain ELY.
- Max. 70 % kun kyse on laatujärjestelmien kehittämisestä.
- Max. 100 % kun kyseessä on tuottajaorganisaatioiden aktivointihanke.
- Tuottajaryhmien, tuottajaorganisaatioiden ja toimialakohtaisen organisaatioiden perustamisen olleessa kyseessä, tuki voi olla enintään 10 % vuotuisesta kaupan pidetystä tuotannosta (kuitenkin enintään 100 000 euroa vuodessa).

- Leader-ryhmät eivät rahoita EIP-hankkeita.
- Älykkäiden kylien yhteistyöhankkeiden osalta Leader-ryhmät rahoittavat paikalliset hankkeet, jotka kytkeytyvät esim. strategiahankeisiin.

Hankkeen julkisen tuen maksimimäärä

Päijänne-Leader

- 85 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke.

Linnaseutu

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke.

EMO

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 80 000 euroa/hanke.

LounaPlussa

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 70 000 euroa/hanke. Ei rahoiteta julkisoikeudellisen yhteisön hankkeita, eikä tuloja muodostavia toimenpiteitä.

Kaikki ryhmät: yritysryhmähankkeille tukea voidaan myöntää enintään 75 %.

Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet

Työnjako

- ELY-keskus rahoittaa pääsääntöisesti suuria, useita kuntia, koko maakuntaa tai molempia maakuntia (Kanta- ja Päijät-Häme) kattavia ja alueiden välisiä koulutus- ja tiedonvälityshankkeita.

Hankkeen julkisen tuen maksimimäärä

- Pääsääntöisesti enintään 90 % kun koulutus kohdentuu maatalouden alkutuotantoon, maataloustuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille tai metsätalosalalle.
- Enintään 70 % kun koulutus kohdentuu muille maaseutuyrittäjille.
- Pääsääntöisesti enintään 90 % silloin, kun koulutus ei kohdennu tietylle toimialalle tai toimijajoukolle.
- Enintään 100 % kun kyseessä on tiedonvälityshanke.

Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet

Työnjako

- Leader-ryhmät rahoittavat suurempia koulutus- ja tiedonvälityshankkeita täydentäviä kylä-, kunta- ja seutukohtaisia koulutus- ja tiedonvälityshankkeita, jotka pääsääntöisesti kohdentuvat maaseudun asukkaille.
- Leader-ryhmät rahoittavat myös Leader-ryhmien paikallisia strategioita toteuttavia ryhmien välisiä ja kansainvälisiä koulutus- ja tiedonvälityshankkeita.

Hankkeen julkisen tuen maksimimäärä

Päijänne-Leader

- 85 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke.

Linnaseutu

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke.

EMO

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 80 000 euroa/hanke.

LounaPlussa

- 80 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 70 000 euroa/hanke. Ei rahoiteta julkisoikeudellisen yhteisön hankkeita.

Yleishyödylliset investoinnit ja investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi

- Yleishyödylliset investoinnit ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.
- Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon.
- Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.
- Yleishyödylliset investoinnit ja muut investoinnit maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi.

Työnjako

- ELY-keskus voi rahoittaa maaseudun toimintaympäristön kehittämiseen liittyviä merkittäviä sekä alueellisesti laajoja investointeja. Tällaisia investointeja ovat esimerkiksi luontomatkailun reitistöjen infrahankkeet, erilaiset yhteiseen käyttöön tarkoitettut tilat sekä vapaa-ajan palvelujen ja liikuntarakentamisen investoinnit.
- Rahoitetaan pääosin hankkeita, joihin kootaan useita investointikohteita samaan kokonaisuuteen (yhteishankkeet).
- Ilmasto- ja ympäristöinvestoinnit, joilla on laajempaa alueellista vaikuttavuutta ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kannalta.

Julkisen tuen maksimimäärä

- Pääsääntöisesti enintään 65 % yleishyödylliset investoinnit ja muut investoinnit maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi.
- Ei tarvita muuta julkista rahoitusta, jos hakijana muu kuin julkisyhteisö.
- Jos hakijana julkisyhteisö, niin julkisoikeudellisen yhteisön rahoitusosuus vähintään 30 % julkisesta rahoituksesta.
- Poikkeukset, joissa enintään 100 % tuki:
  - o Turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit.
  - o Kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen sekä nuorten palveluja parantavat investoinnit.
  - o Digitalisaation hyödyntämiseen liittyvät investoinnit yhteiskäytössä olevissa tiloissa.
  - o Älykkäiden kylien hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit.

Yleishyödylliset investoinnit ja investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi

- Yleishyödylliset investoinnit ja muut investoinnit maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi.
- Yleishyödylliset investoinnit ilmastomuutoksen hillitsemiseksi siihen sopeutumiseksi.
- Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon.
- Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Työnjako

- Leader-ryhmät rahoittavat paikalliset investoinnit.

Julkisen tuen maksimimäärä

Päijänne-Leader

- 65 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke Lahtivajat maksimissaan 20 000 euroa/julkinen rahoitus.
- Yleishyödylliset investoinnit ympäristö- ja ilmastohankkeisiin 75 %.

Linnaseutu

- 60 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 100 000 euroa/hanke.
- Yleishyödylliset investoinnit ympäristö-, ilmasto- ja nuorisohankkeisiin 70 %.

EMO

- 60 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 80 000 euroa/hanke.
- Yleishyödylliset investoinnit ympäristö- ja ilmastohankkeisiin 70 %.
- Yleishyödylliset nuorten toteuttamat tai pääasiallisesti nuoriin kohdistuvat investointihankkeet 70 %.
- Lahtivajoja ei pääsääntöisesti tueta.

- Näissä 100 %:in investoinneissa voidaan ottaa mukaan muuta julkista rahoitusta, jos hakijana muu kuin julkinen toimija.
  - Jos hakijana julkinen toimija, niin julkisoikeudellisen yhteisön rahoitusosuus vähintään 30 % julkisesta rahoituksesta.
- Tuen määrä max. 40 %, kun kyseessä on maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseen liittyvät investoinnit (yritystoiminnan kaltaisessa toiminnassa tarvittavat investoinnit, mitkä eivät saa vääristää kilpailua, vähämerkityksellinen tuki).
  - Enintään 80 % yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit.
  - Ei vaadita muuta julkista rahoitusta.

Muut linjaukset

- Ei rahoiteta vesihuollon rakentamisen investointeja (vesihuollon infrahankkeet).
- Ei rahoiteta pääsääntöisesti yksittäisiä investointikohteita kuin poikkeustapauksissa silloin, jos investointi on erityisen merkittävä elinkeinojen ja maaseudun elinvoiman kannalta.
- Rahoitus kohdennetaan pääsääntöisesti vain sisemmän ja uloimman kaupunkialueen ulkopuolelle.
- Investointien julkisen rahoituksen enimmäismäärä on pääsääntöisesti 400 000 euroa.

LounaPlus

- 60 %. Julkisen rahoituksen maksimimäärä 50 000 euroa/hanke. Ympäristö -ja ilmastohankkeissa tapauskohtaisesti prosenttiosuus voi korottua. Ei rahoiteta julkisoikeudellisen yhteisön investointeja.

Julkisoikeudelliselle yhteisölle tukea voidaan myöntää, jos muu julkisen rahoituksen osuus on vähintään 30 %.

Vähämerkityksellisenä tukena rahoitettavat investoinnit maaseudun palvelujen ja toimintaympäristön kehittämiseksi (yritystoiminnan kaltaisessa toiminnassa tarvittavat investoinnit, mitkä eivät saa kuitenkaan vääristää kilpailua), joissa julkisen tuen määrä 40 %.

Maaseudun laajakaistainvestoinnit

- Julkisen tuen enimmäismäärä 65 %.
- Hankkeisiin voi tulla mukaan kuntarahaa, jos ELY-keskuksen julkinen rahoitus jää vajaan.
- Investointien julkisen rahoituksen enimmäismäärä on pääsääntöisesti 450 000 euroa.

Pienhankkeet (kehittämishanke tai yleishyödyllinen investointi)

- Tukea hankkeisiin voidaan myöntää vastaava %-määrä kuin mitä edellä kehittämishankkeiden ja yleishyödyllisten investointihankkeiden osalta on ko. Leader-ryhmän osalta sanottu.
- Hankkeen kokonaiskustannukset enintään 8 000 euroa.
- LounaPlus: yleishyödylliset investoinnit 70 %, kehittäminen 90 %. Teemoittaisessa haussa prosentti määritellään erikseen, esim. turvallisuusinvestoinnit.

Valmisteluraha <ul style="list-style-type: none"> - 5000 euron valmisteluraha yritys- tai viljelijäryhmähankkeen, tuottajaorganisaatiohankkeen, EIP-hankkeen tai Älykkäät kylät -yhteistyöhankkeen valmisteluun. - Jatkuva haku ja päätöksenteko, ei valintajaksoja.	Valmisteluraha <ul style="list-style-type: none"> - 5000 euron valmisteluraha yritys- tai viljelijäryhmähankkeen tai Älykkäät kylät -yhteistyöhankkeen valmisteluun. - Leader-ryhmät eivät rahoita EIP- eikä tuottajaorganisaatioiden valmistelurahahankkeita.
--	--

Valintaperusteista ja kriteereistä

ELY-keskuksen soveltamat tuettavien kehittämishankkeiden valintakriteerit on määritelty valtakunnallisesti, ja niihin voi tutustua täällä erillisessä PDF-tiedostossa ”Suomen CAP-suunnitelmassa 2023–2027 käytettävät valintaperusteet”: [Rahoitus - Maaseutu.fi](#) (maaseutu.fi). Leader-ryhmät ovat laatineet omat strategiaan pohjautuvat valintakriteerinsä. Maaseutu.fi/Häme-sivustolta ja ohesta löydät linkit:

- Hämeen ELY-keskuksen alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman ”Hyvää elämää Hämeen maaseudulla”: [Hämeen alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma \(ely-keskus.fi\)](#).
- Päijänne-Leader ry:n Hyvän elämän Päijät-Häme -strategian: [Strategia](#) (pajanne-leader.fi).
- Linnaseutu ry:n Katse tulevaan -strategian: [Strategia – Linnaseutu](#) (linnaseutu.fi).
- LounaPlussa ry:n Vetävä Lounais-Häme -strategian: [Ohjelmat – LounaPlussa ry](#) (lounaplussa.fi).
- Eteläisen maaseudun osajat EMO ry:n Kotiseuturakkautta ja kestävä kumppanuutta -strategian: [Strategia | EMO ry](#) (emory.fi).

Linkki sivuille: [Rahoitus Hämeessä - Maaseutu.fi](#) (maaseutu.fi)

Muuta huomioitavaa

Ennen hakemuksen jättämistä suosittelemme olemaan yhteydessä suunniteltuun rahoittajatahoon. Tarvittaessa ELY-keskuksesta tai Hämeen alueen Leader-ryhmistä neuvotaan ja ohjataan eteenpäin oikean rahoittajatahon luokse.

Me rahoitamme, neuvomme ja kehitämme – Hämeen ELY-keskus ja Leader-ryhmät toiminta-alueineen:

- **Hämeen ELY-keskus** (Kanta- ja Päijät-Häme).
- **Päijänne-Leader ry:** Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Pertunmaa, Sysmä – <https://pajanne-leader.fi/> (pajanne-leader.fi).
- **Linnaseutu ry:** Hattula, Hämeenlinna, Janakkala – <http://www.linnaseutu.fi/> (linnaseutu.fi).

Euroopan unionin osarahoittama

17.11.2023

- **LounaPlussa ry:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä – <http://www.lounaplussa.fi/> (lounaplussa.fi).
- **Eteläisen maaseudun osaajat EMO ry:** Loppi, Hausjärvi, Riihimäki, Tuusula, Järvenpää, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vantaa, Espoo – <https://www.emory.fi/> (emory.fi).